ΑΝΑΒΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΦΑΚΙΑΝΟ ΤΟΠΙΟ

Πρόταση αποκατάστασης του εγκαταλελειμμένου οικισμού Αγ, Γεώργιου (Κολοκάσια)

Άρτεμις Τζώρτσου | Ελισάβετ Κανάκη

Καθηγητές: Σκουτέλης Ν. (επιβλεπων), Ασλανίδης Κ, Καραμανέα Π.

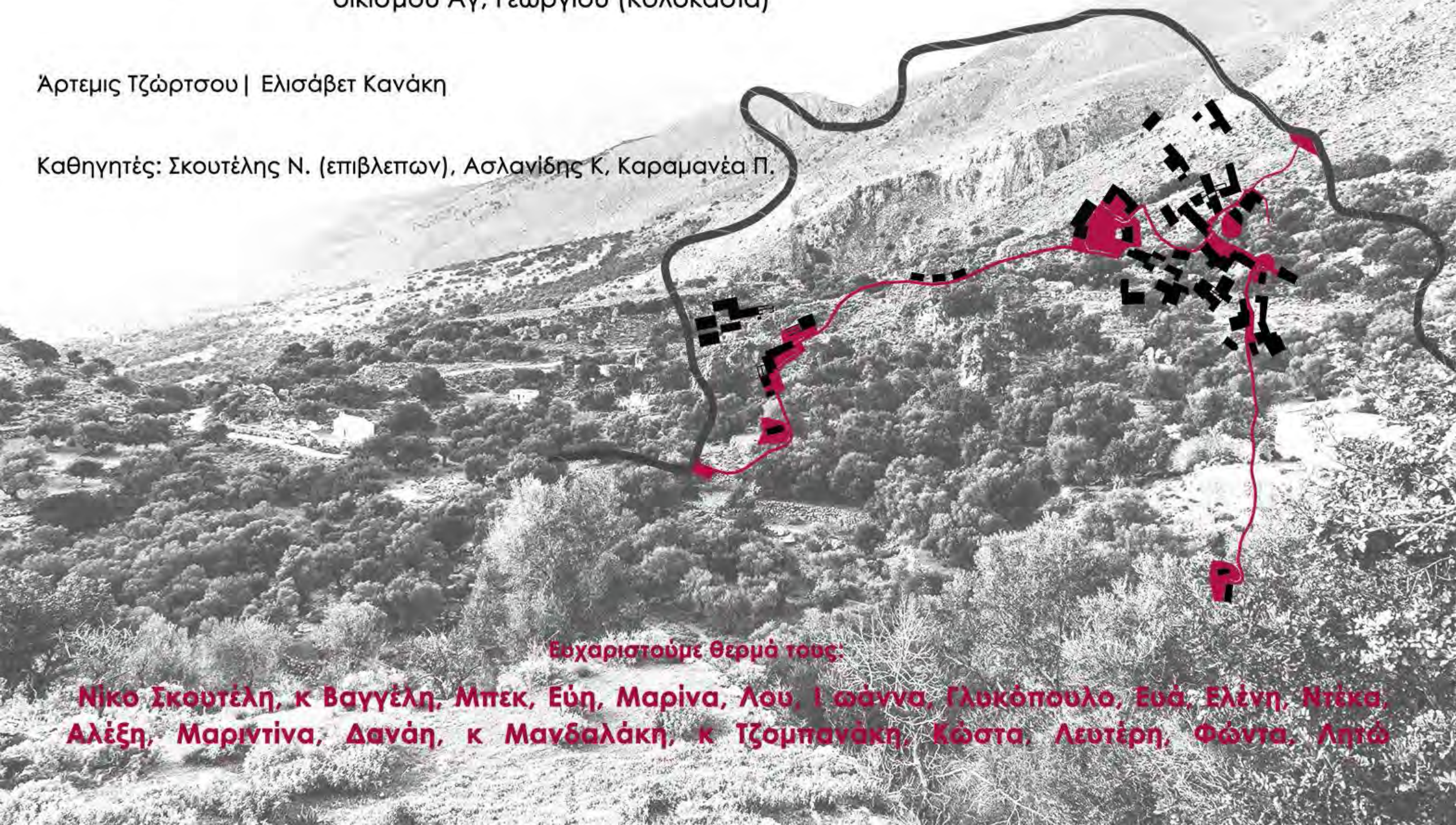

Ευχαριστούμε θερμά τους:

Νίκο Σκουτέλη, κ Βαγγέλη, Μπεκ, Εύη, Μαρίνα, Λου, Ι ωάννα, Γλυκόπουλο, Ευά, Ελένη, Ντέκα, Αλέξη, Μαριντίνα, Δανάη, κ Μανδαλάκη, κ Τζομπανάκη, Κώστα, Λευτέρη, Φώντα, Λητώ

A_1 ΑΝΑΓΝΩΣΗ_ Σφακιανό τοπίο

Δορυφορική απεικόνιση [zoom in]

1h 30min
76,4 km

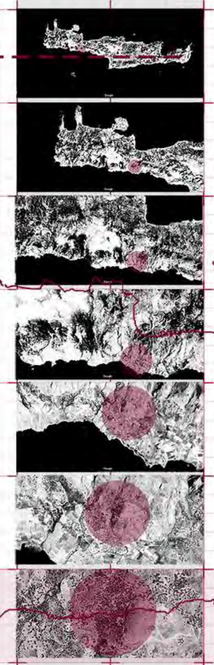

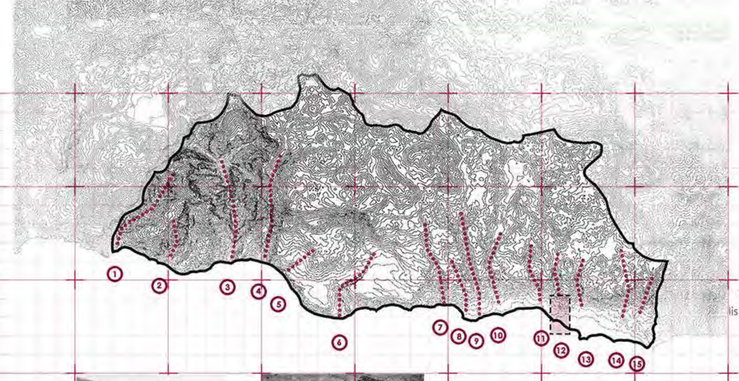

φαράγγια -
χαρακιές στο έδαφος

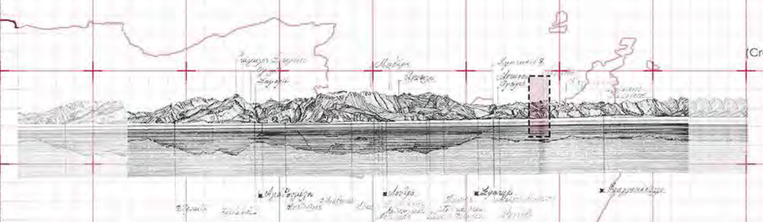

1 Τρυπητής
2 Κλάδου-Δώματα
3 Σαμαριάς
4 Ελυγιάς
5 Σφακόχωνος
6 Αράδαινας
7 Ίλιγγα
8 Παπά Λαγκός
9 Σφακιανό
10 Ίμβρου
11 Κάπνης
12 Ασφένδου
13 Καλλικράτη
14 Σκαλωθιανο
15 Αργουλιανό

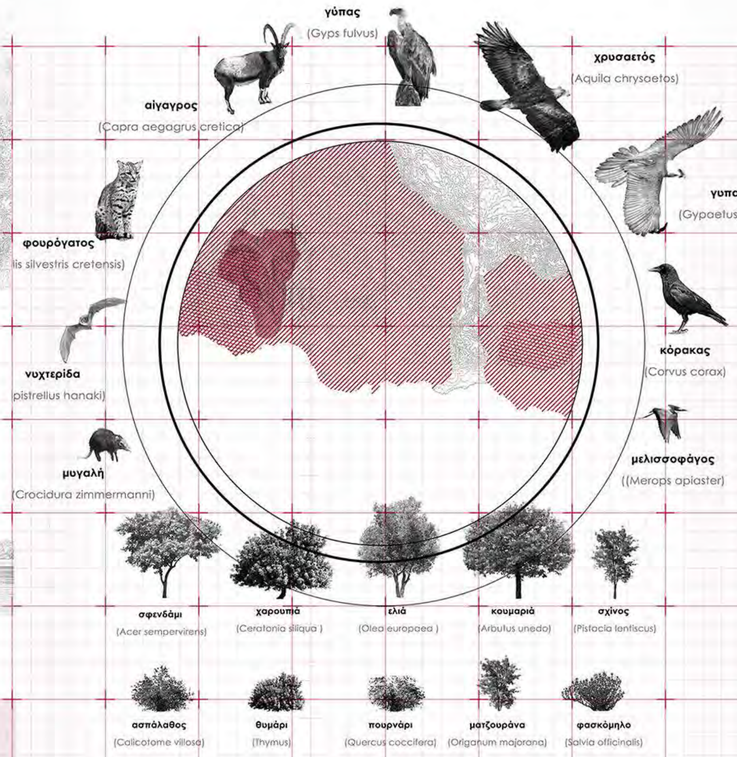

ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ/ ΦΑΡΑΓΓΙΑ/ Ε4/ NATURA

περιπατητικές διαδρομές

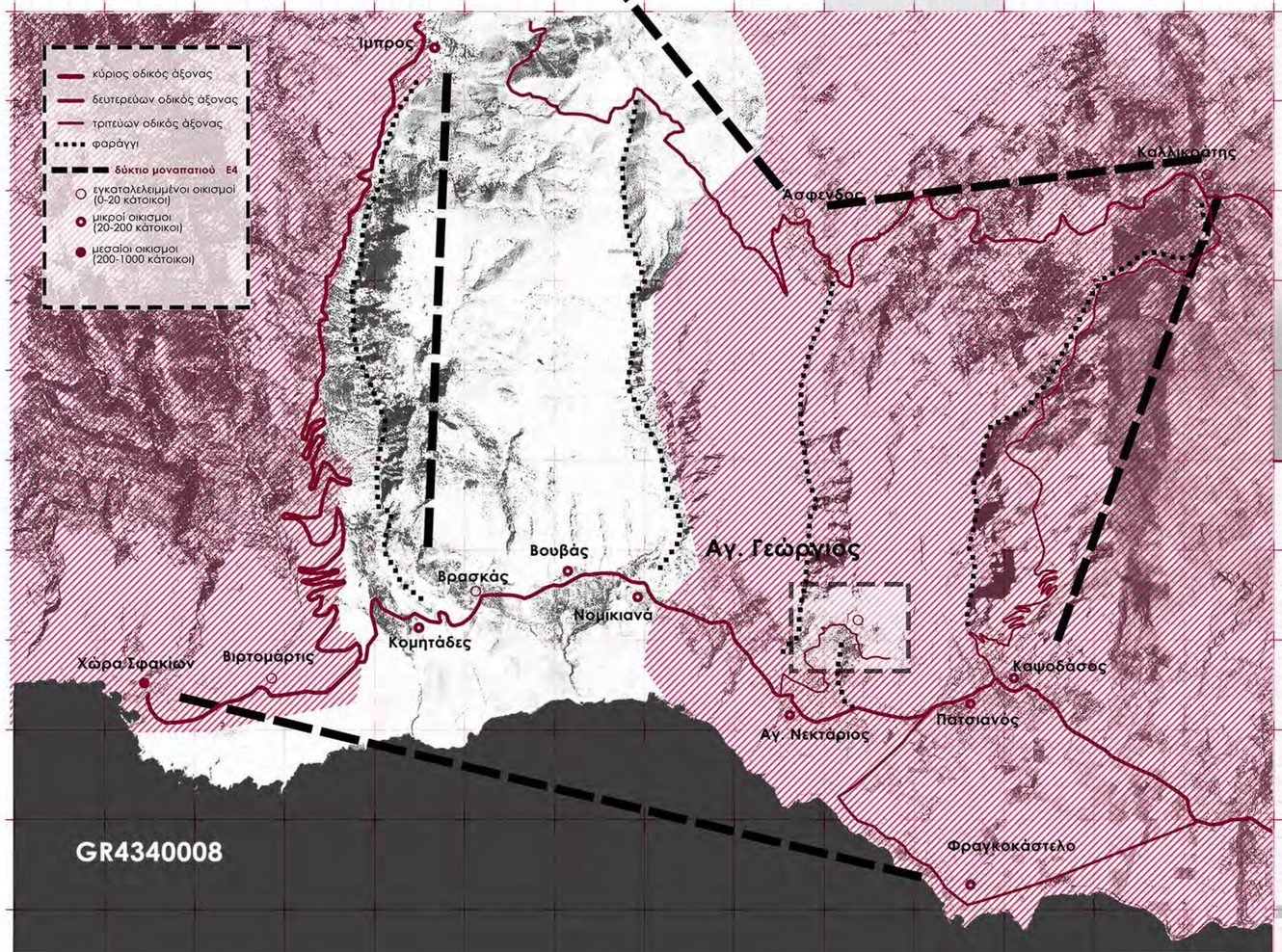

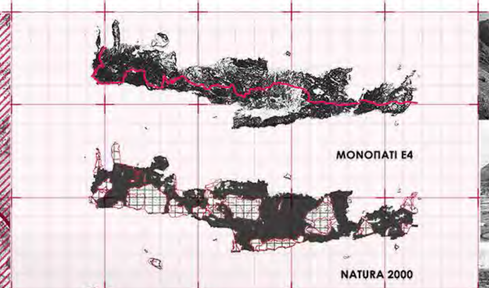

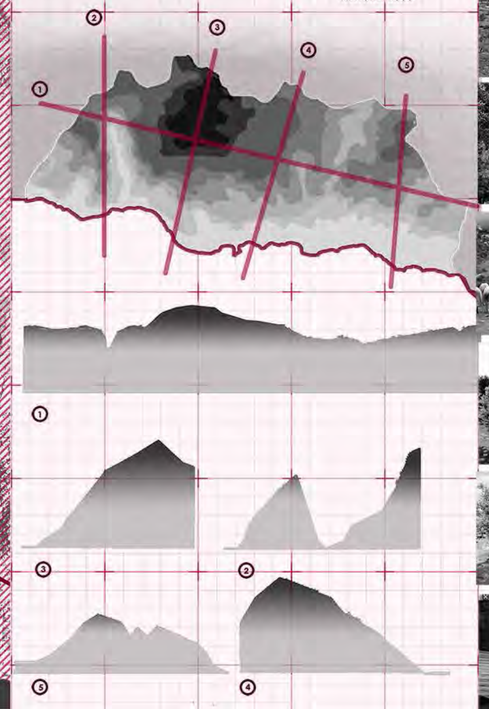

τοπιακές ιδιαιτερότητες

ποικιλία τοπιακών υφών

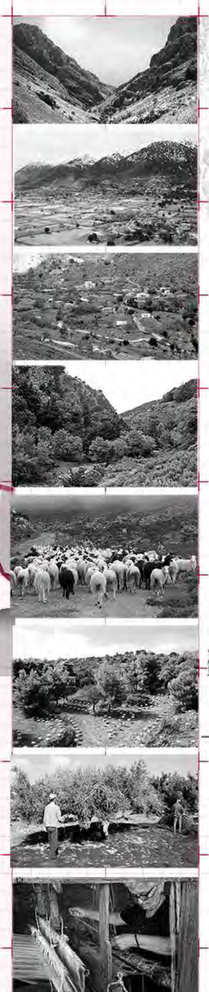

ισχυρές χωρικές ποιότητες

υψομετρικές διαφορές

ελλειπής ανάπτυξη του τομέα μεταποίησης και τυποποίησης

μονοκαλλιέργειες --> αλλοίωση της σύστασης του εδάφους

-παραγωγη προιόντων ελιάς και αμπέλου με δυνατότητα εξαγωγής

-ποικιλία σε αυτοφυή φυτά
πλήθος φυσικών βοσκότοπων --> γαλακτοκομικά προιόντα

-μικρές αποστάσεις απο παραγωγή σε κατανάλωση

A_2 ΑΝΑΓΝΩΣΗ_ Περιοχή μελέτης

Σχέδιο αποτύπωσης υφιστάμενης κατάστασης

κλίμακα 1.1000

"Μέσα σε ένα τέτοιο τόπο η ζωή καταλήγει συχνά να είναι ένας πόλεμος και η καρδιά του ανθρώπου, θέλοντας και μη, δε μπορεί παρά να σκληρύνει, σαν την πέτρα που την αντιμάχεται. Αυτή η τραχύτητα της ζωής είναι απεικονισμένη και στο κτίσμα του ορεινού Σφακιανού."

Κώστας Λασιθιωτάκης, " ΤΟ ΣΦΑΚΙΑΝΟ ΣΠΙΠ"

ανάγλυφο

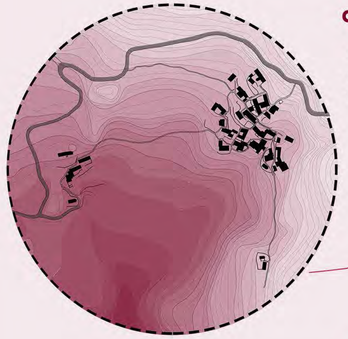

πυκνό δίκτυο πεζούλων

φύτευση

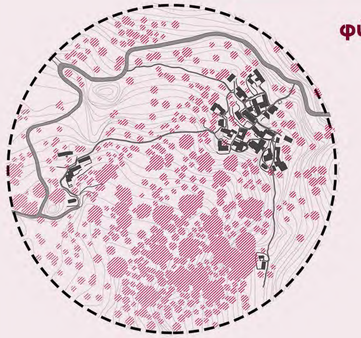

αιωνόβιοι ελαιώνες

οδικό δίκτυο/ δίκτυο μονοπατιών

στενά καλντερίμια

ενότητες οικισμού

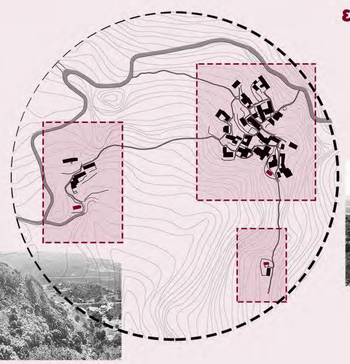

ανάλυση καμαρόσπιτου

Χαρακτηριστικό παράδειγμα **σφακιανής αρχιτεκτονικής** κατά το οποίο ένας τοίχος με καμάρα χωρίζει κατά μήκος τον κλασικό τύπο μονόχωρου πλατυμέτωπου σπιπιού. Οι **διαστάσεις** του κυμαίνονται μεταξύ 5*9 -6,5*12 μέτρα.

Η χρησιμότητα του δομικού αυτού στοιχείου είναι διπή καθώς μειώνει στο μισό το ελεύθερο άνοιγμα της στέγης ενώ παράλληλα συντελεί έναν διαχωρισμό, που χωρίς να διαστά την ενότητα του εσωτερικού, δημιουργεί ιδιαίτερους χώρους με λειτουργική αυτονομία ο καθένας.

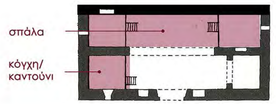

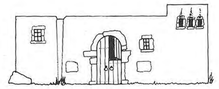

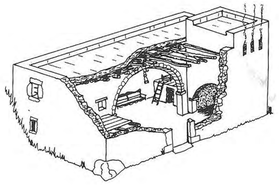

Υλικά δόμησης

ΤΟΙΧΟΙ:
τοπική πέτρα εύκολη στο λάξευμα (άτσαχας)

ΔΩΜΑ:
Δοκάρια: συνήθως ξύλα από κυπαρίσσι (1,30μ- 1,50μ μήκος)

Τεγίδες: σχιστά κομμάτια ξύλου (σχίζες)

Πλήρωση: χώμα και φύκια

Μόνωση: ασβέστης- ξύδι- αυγό (μπουσουλάνα)

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ- ΠΟΡΤΕΣ:
τάβλες από νερόμυλο στην Αγία Ρουμέλη

Λειτουργίες

κάλυψη αναγκών διαβίωσης

στέγαση ζώων

αποθήκευση σποράς

τυπολογία

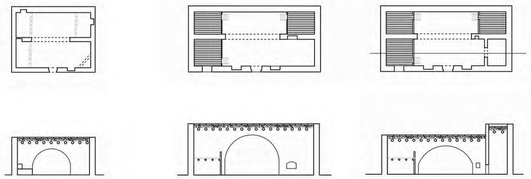

τύπος Α

καμαρόσπιτο με ελάχιστες διαστάσεις, περίπου τετράγωνο σχήμα και υποτυπώδεις οντάδες στις κόγχες (6 με 8 μέτρα μήκος)

τύπος Β1

πλατυμέτωπο με βαθείς οντάδες στις κόγχες

τύπος Β2

πλατυμέτωπο με βαθείς οντάδες και διαχωρισμένη κόγχη για κουζίνα

συμπλέγματα

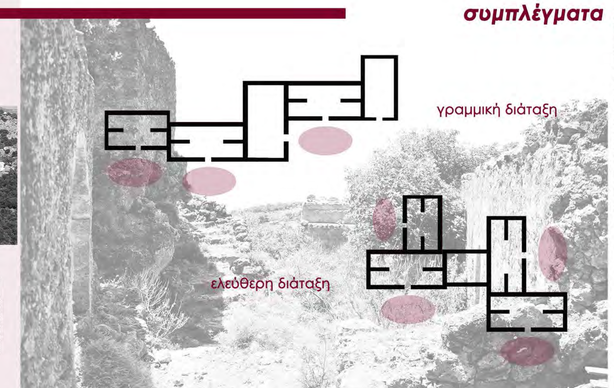

B_2 ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ_ Σημεία επέμβασης

ΕΙΣΟΔΟΣ

- διαμόρφωση υπαίθριου χώρου στάθμευσης

- έναρξη κεντρικής διαδρομής

- έναρξη μονοπατιού φαράγγιου Ρέχτας

- χώρος στάσης

- info point

- μικρό καφέ

ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

-διαμόρφωση αναγλύφου

- διαμόρφωση υπαίθριου χώρου στάθμευσης μεγάλων οχημάτων

- καλλιέργιες βοτάνων και και λαχανικών

- επεμβάση σε υφιστάμενα κελύφη
  | υφαντουργείο
  | σαπουνοποιείο
  | αρτοποιείο
  | εκθετήριο τοπικών προιόντων

- προσθήκη νέων κτιρίων
  | τυροκομείο
  | μεταποίηση φρούτων και λαχανικών

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ

-διαμόρφωση αναγλύφου

- επεμβάση σε υφιστάμενα κελύφη
  | αποκατάσταση παλιού ελαιοτριβείου
  | μετατροπή καμαρόσπιτων σε εκθεσιακό χώρο

- προσθήκη νέων κτιρίων
  | καφέ- εστιατόριο
  | παρατηρητήριο

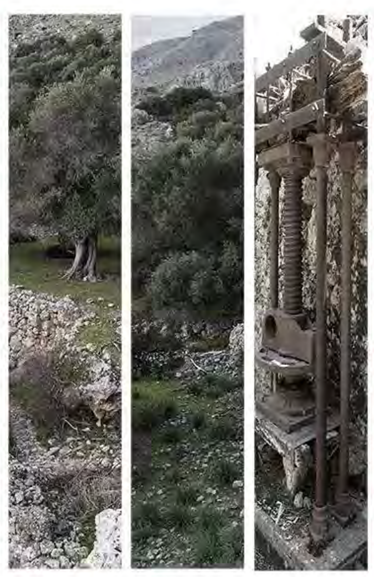

ΒΡΑΧΟΣ

- επεμβάση σε υφιστάμενα κελύφη
  | μετατροπή καμαρόσπιτου σε εκθεσιακό χώρο

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΘΕΑΤΡΟ

-διαμόρφωση αναγλύφου

- δημιουργία υπαίθριου θεάτρου

- επέμβαση σε υφιστάμενα κελύφη
  | μετατροπή παλιού ελαιοτριβείου σε βοηθητικό χώρο του θεάτρου

ΣΧΟΛΕΙΟ

- απόληξη διαδρομής

- επέμβαση σε υφιστάμενα κελύφη
  | μετατροπή παλιού σχολείου σε βοηθητικό χώρο υπαίθριων εκδηλώσεων

B_1 Προθέσεις_ Άξονες σύνθεσης

δημιουργία μεταποιητικών μονάδων-
σύνδεση με γειτονικούς οικισμούς

θεάσεις- οπτικές φυγές βασικής πορείας

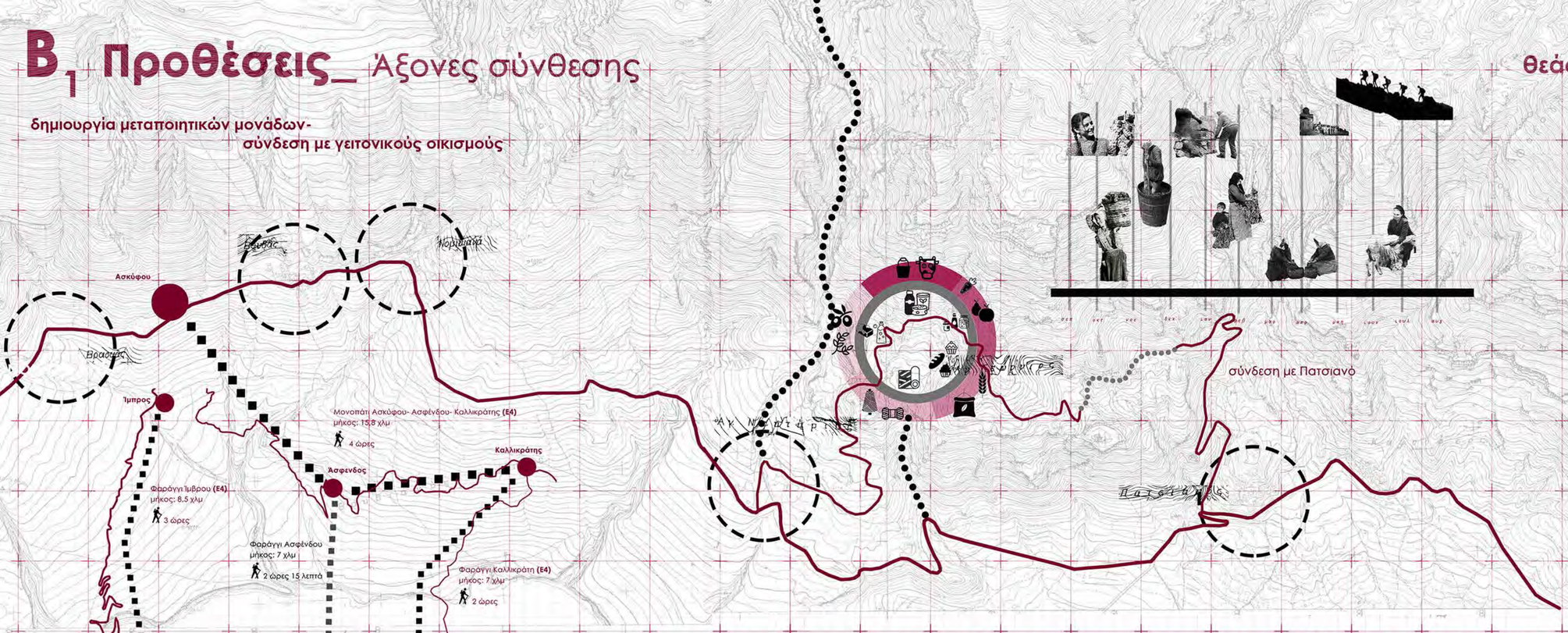

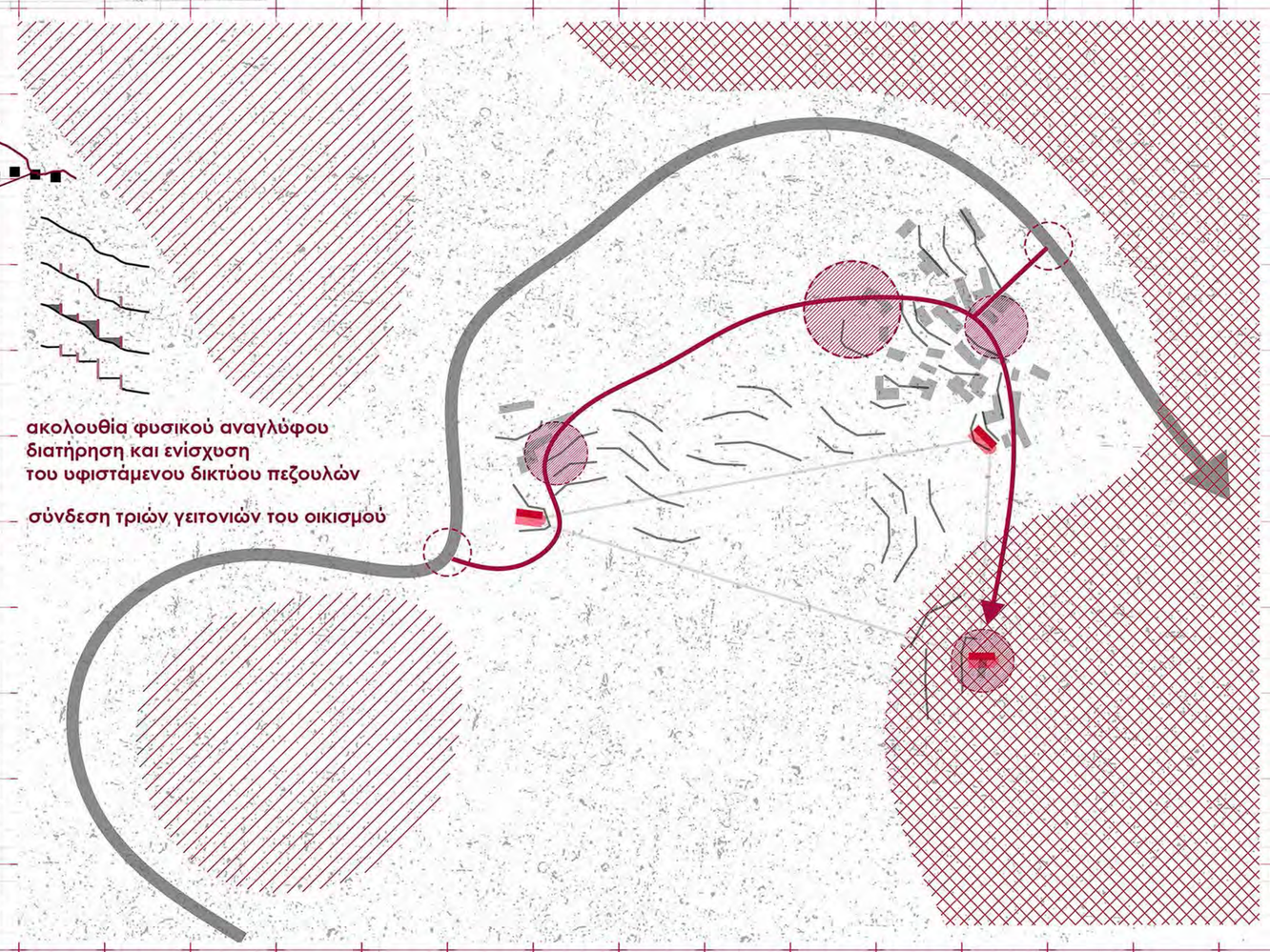

ακολουθία φυσικού αναγλύφου
διατήρηση και ενίσχυση
του υφιστάμενου δικτύου πεζουλών

σύνδεση τριών γειτονιών του οικισμού

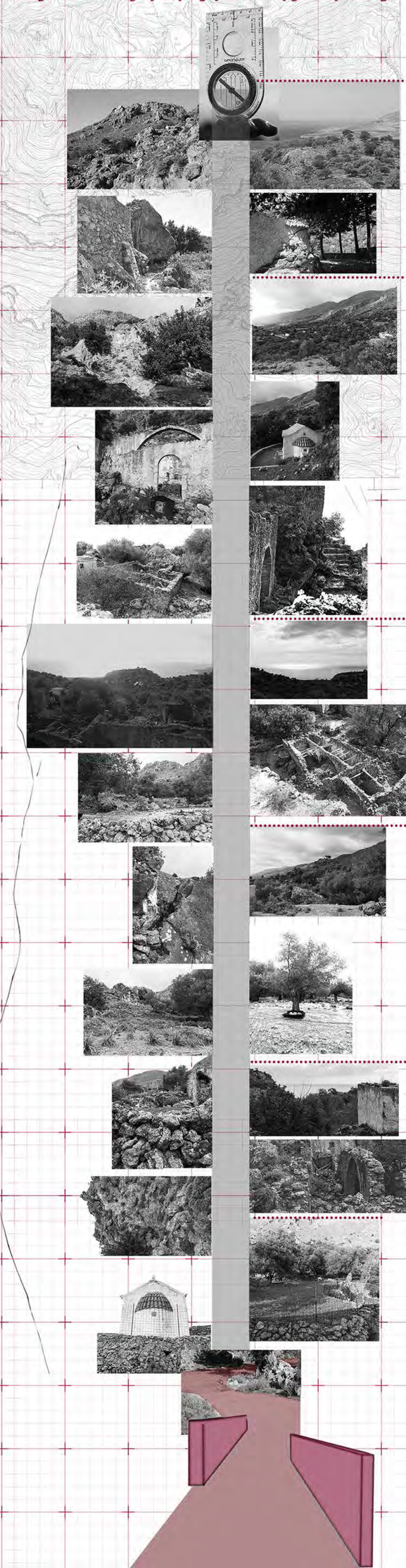

αρμονική ένταξη των νέων κτισμάτων σε σχέση με τα τα υφιστάμενα κελύφη

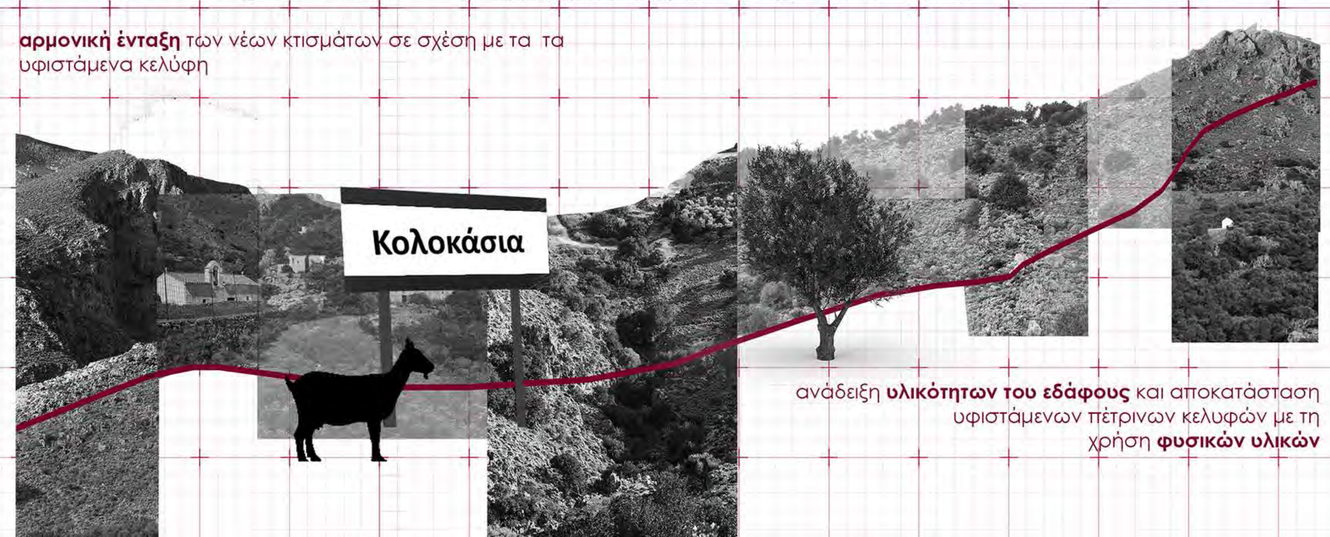

ανάδειξη **υλικότητων του εδάφους** και αποκατάσταση υφιστάμενων πέτρινων κελυφών με τη χρήση **φυσικών υλικών**

Γ1 ΕΠΕΜΒΑΣΗ_ Σχέδιο γενικής διάταξης

κλίμακα 1:500

1 χώροι στάθμευσης
2. info point
3. αναψυκτήριο
4. υφαντρουργείο
5. σαπουνοποιείο
6. εκθετήριο τοπικών πποιόντων
7. τυποποιητήριο φρούτων και λαχανικών
8. τυροκομείο
9. καφε/ χώρος ξεκούρασης
10. αιθουσα προβολών
11. γραφεία
12. αιθουσα σεμιναρίων
13. αρτοποιείο
14. παρατηρητηριο
15. καφε/ εστιατόριο
16. εκθεσιακός χώρος (παλιό ελαιοτριβείο)
17. εκθεσιακός χώρος
18. βιβλιοθήκη
19. παρατηρητήριο
20. υπαίθριο θέατρο
21. βοηθητικός χώρος υπαίθριου θεάτρου
22. βοηθητικός χώρος υπαίθριων εκδηλώσεων
23. αποθήκες σιτηρών

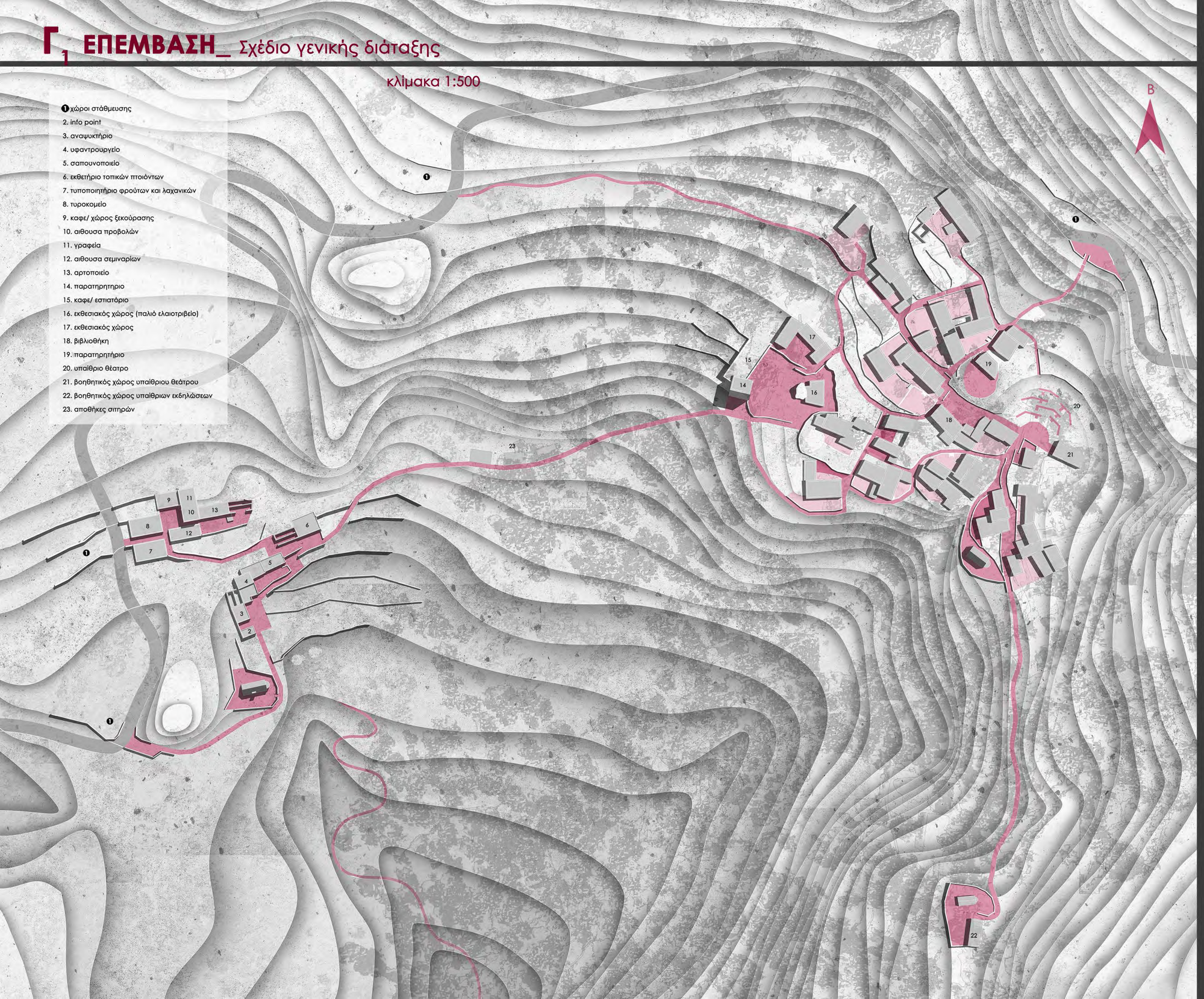

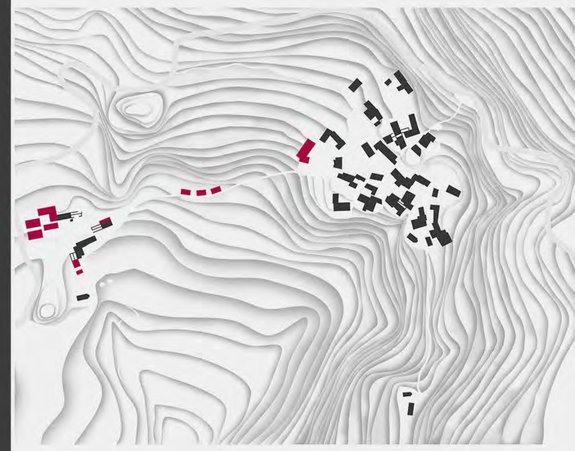

διάγραμμα δομημένου/ αδόμητου

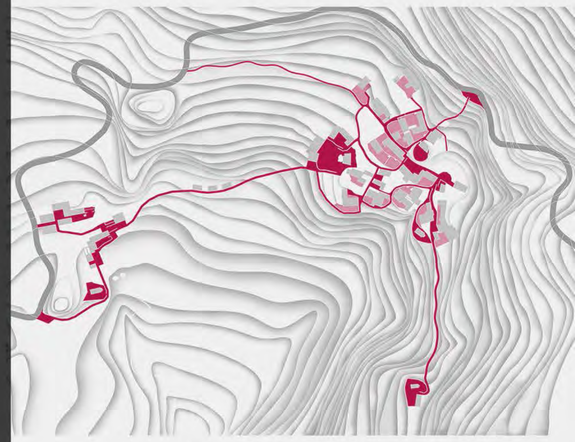

δίκτυο μονοπατιών/ σκληρών επιφανειών

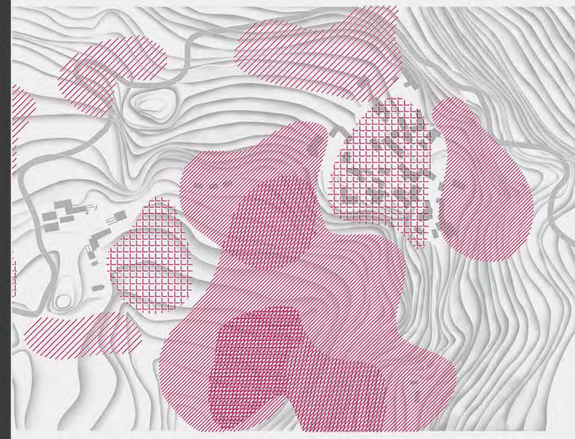

δίκτυο πρασίνου

$Γ_2$ ΕΠΕΜΒΑΣΗ_ Είσοδος/ μονάδες μεταποίησης

κλίμακα 1:200

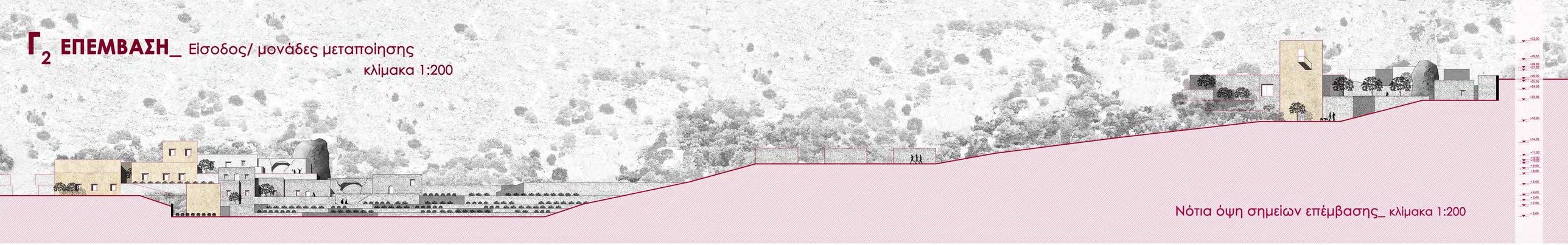

Νότια όψη σημείων επέμβασης_ κλίμακα 1:200

Κάτοψη κάτω στάθμης _κλίμακα 1:200

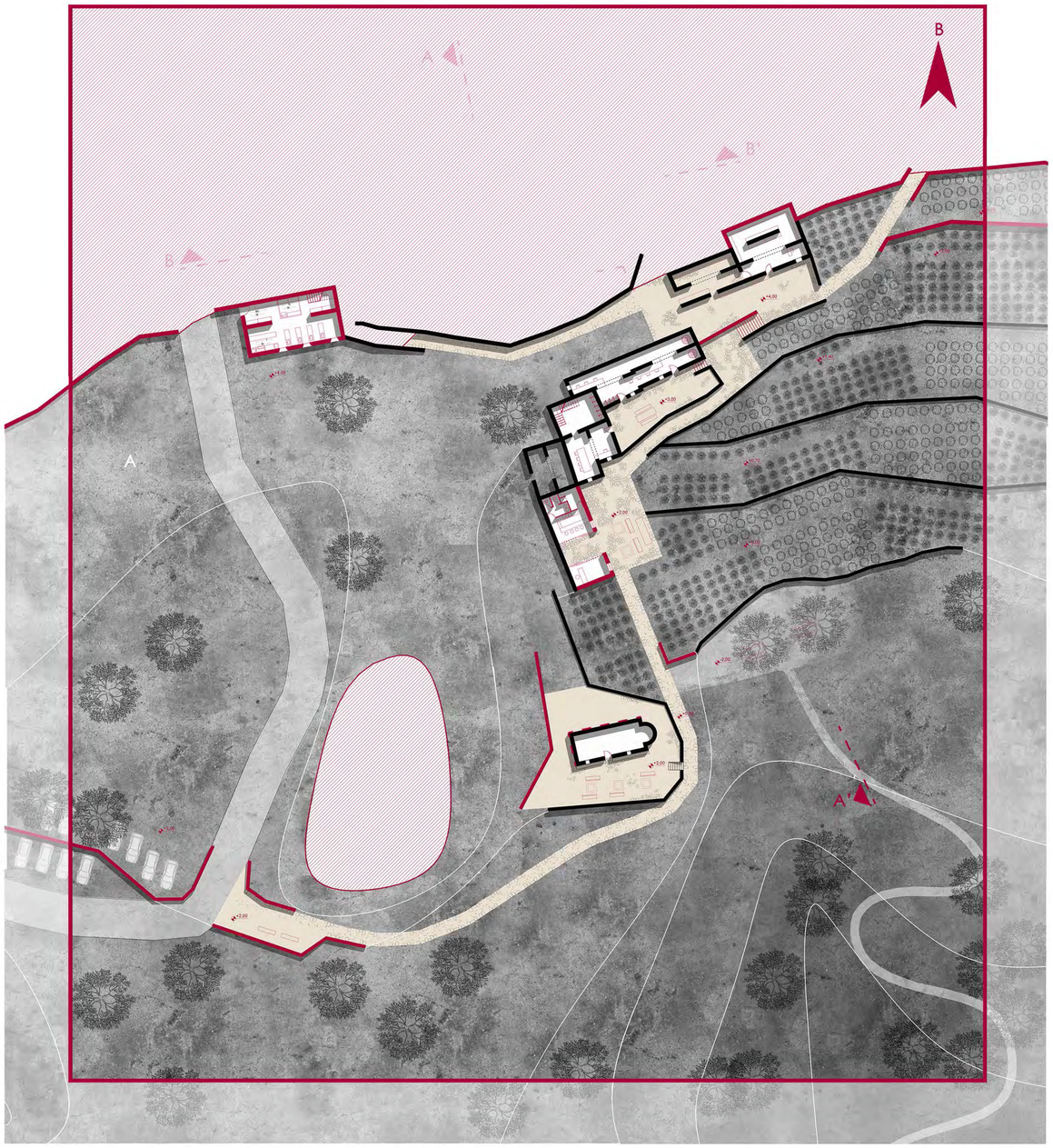

Κάτοψη κάτω στάθμης _κλίμακα 1:200

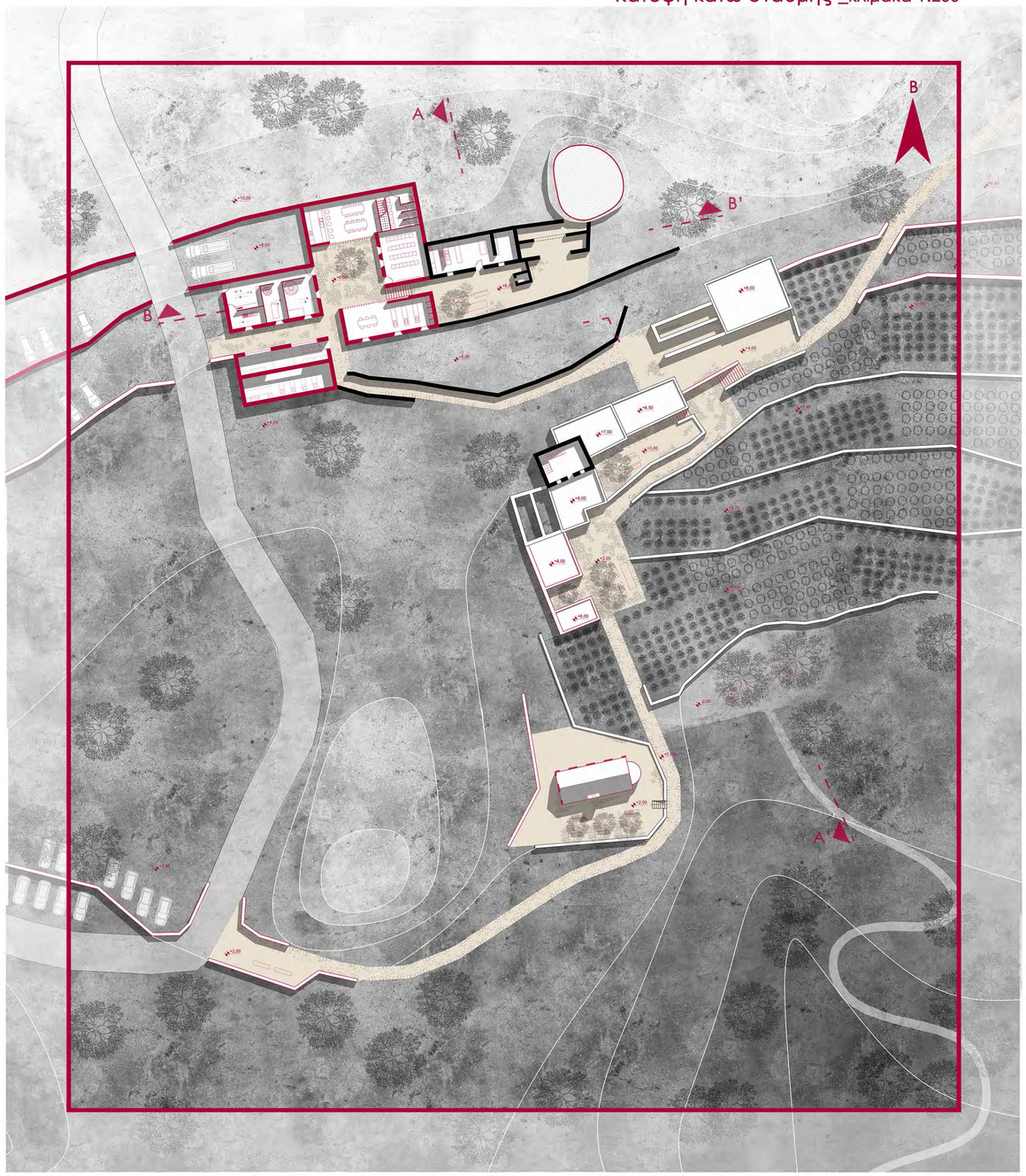

Γ3 ΕΠΕΜΒΑΣΗ_ Διαμόρφωση πλατείας κλίμακα 1:200

Κάτοψη στάθμης +18.00

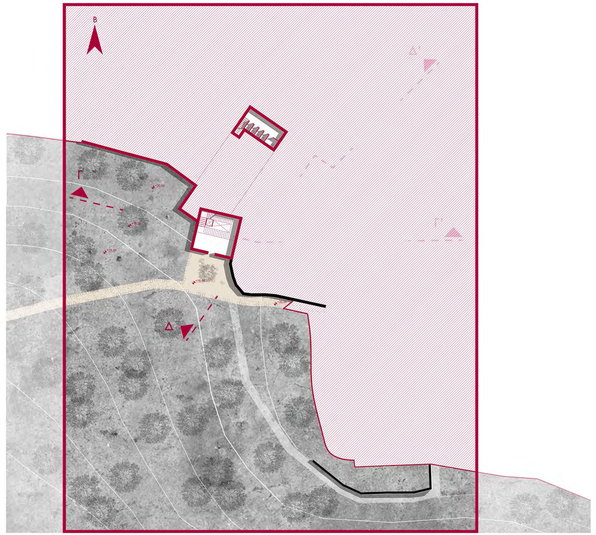

Κάτοψη στάθμης_ 22.00

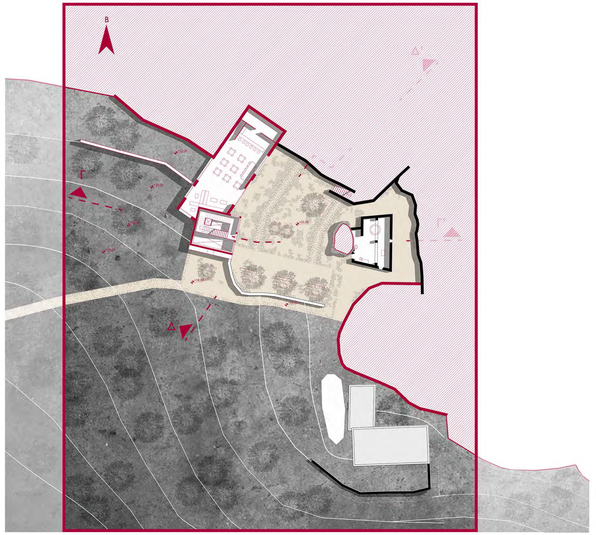

Κάτοψη στάθμης 24.00

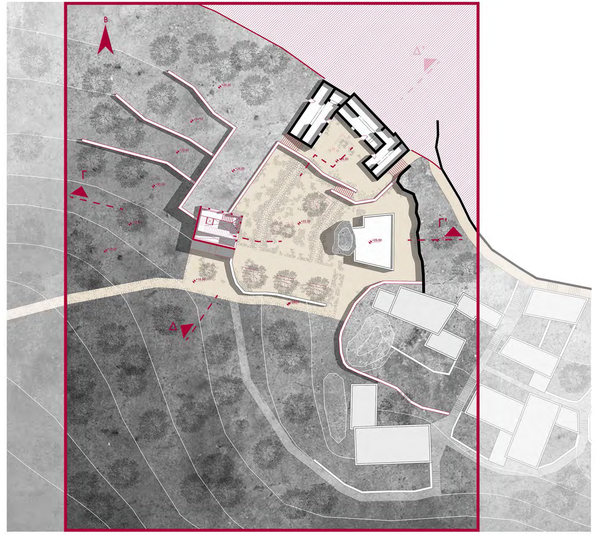

Κάτοψη στάθμης 29.00

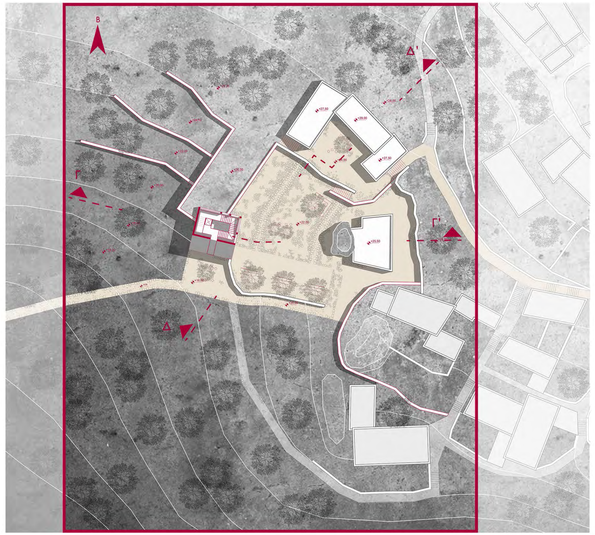

Τομή Α- Α'_κλίμακα 1:200

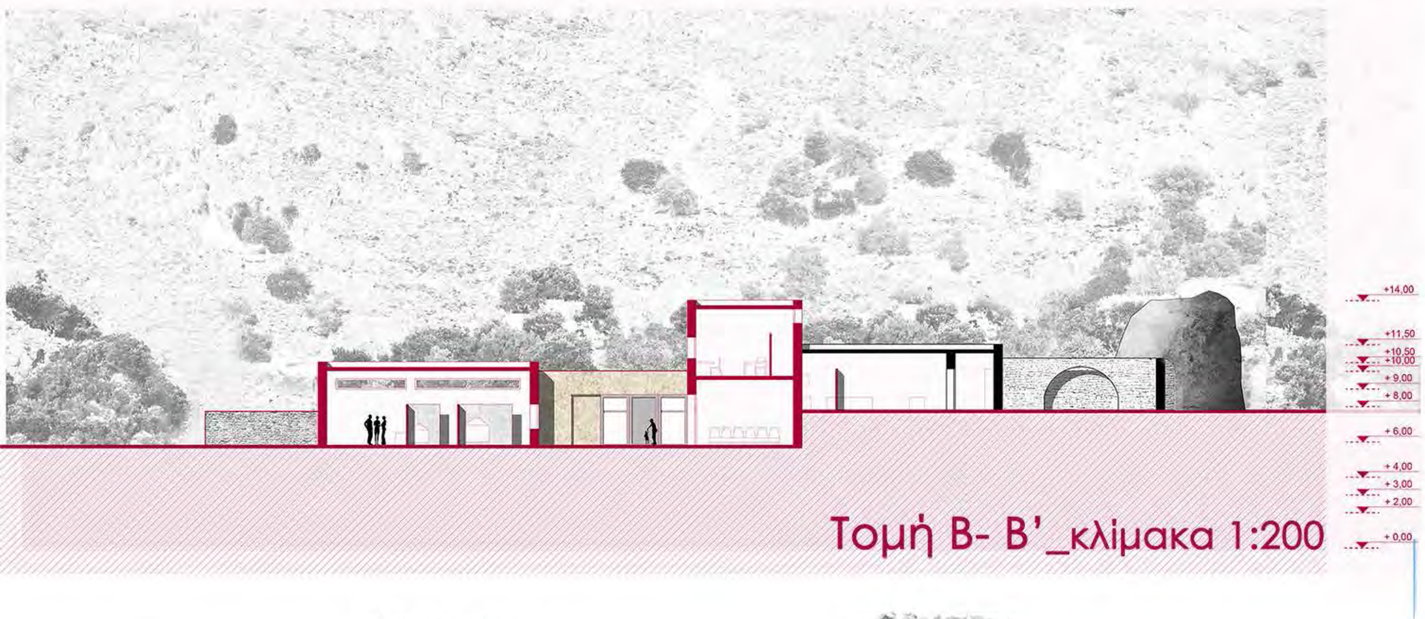

Τομή Β- Β'_κλίμακα 1:200

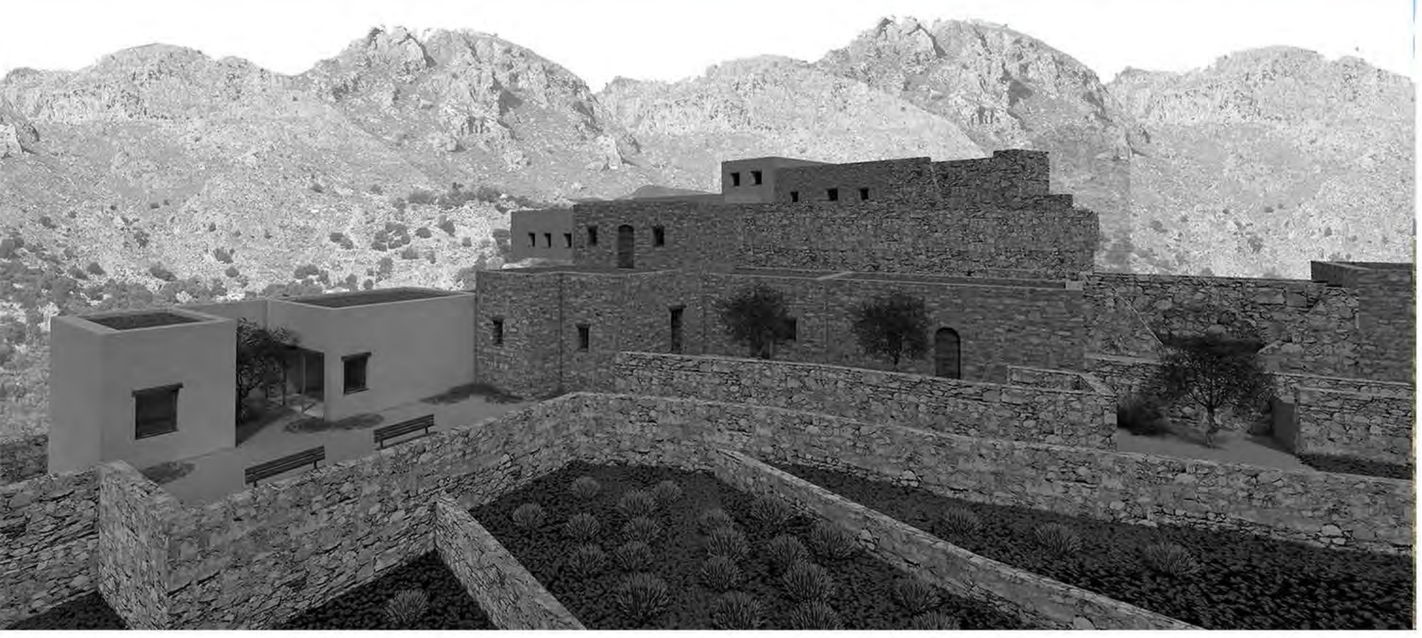

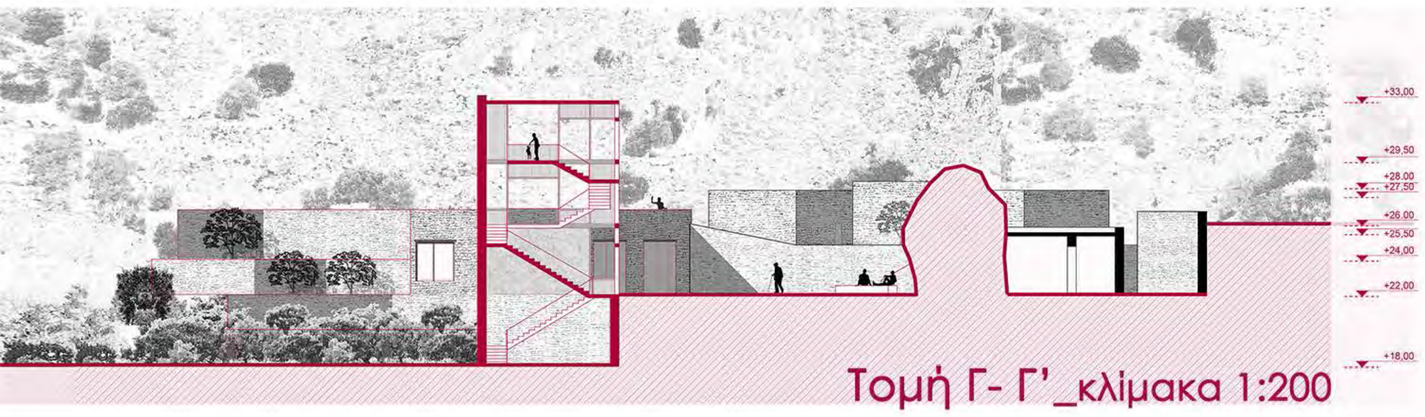

Τομή Γ- Γ'_κλίμακα 1:200

Τομή Δ- Δ'_κλίμακα 1:200

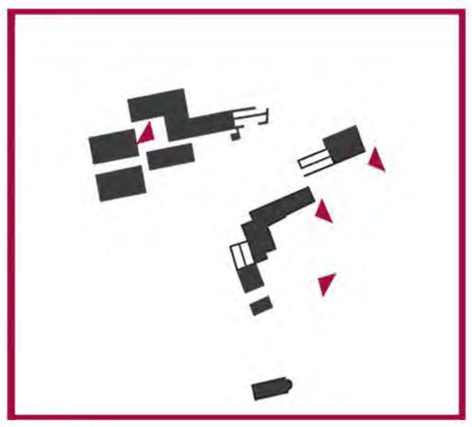

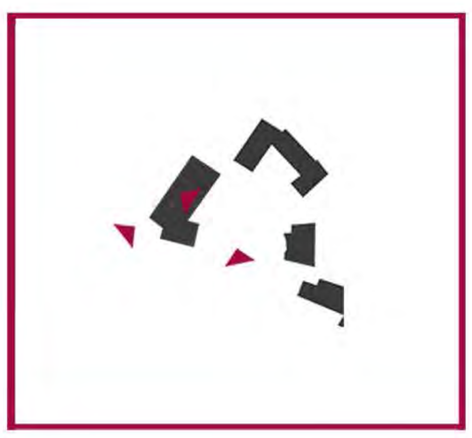

Γ3 ΠΡΟΤΑΣΗ_ Έξαρση κλίμακα 1:100

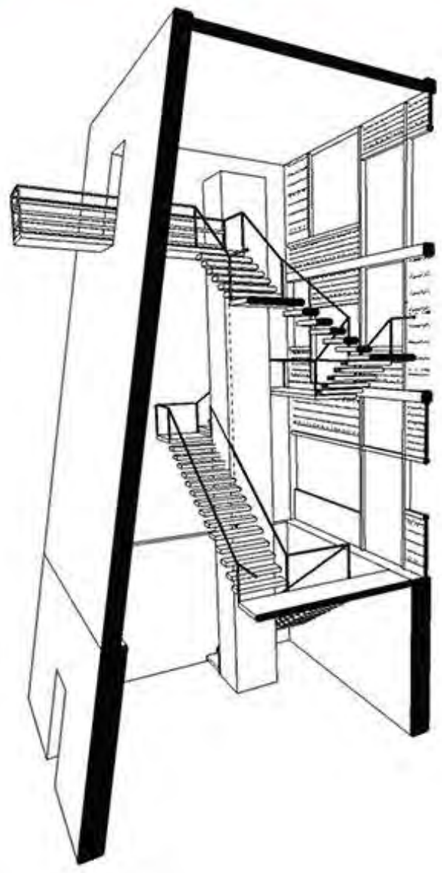

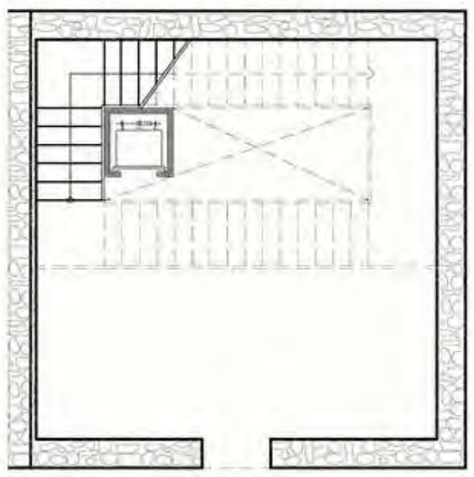

κάτοψη
στάθμη +18.00

κάτοψη
στάθμη +22.00

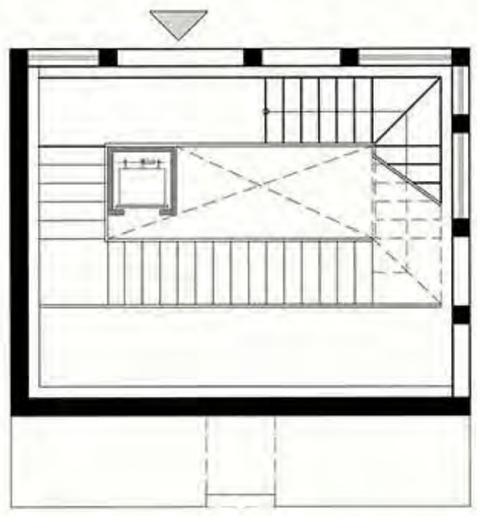

κάτοψη
στάθμη +24.00

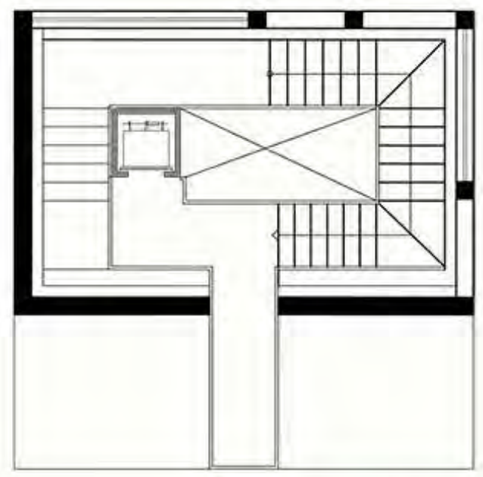

κάτοψη
στάθμη +29.00

Γ4 ΕΠΕΜΒΑΣΗ_ τύποι κατοικιών_κλίμακα 1:100

α' τύπος

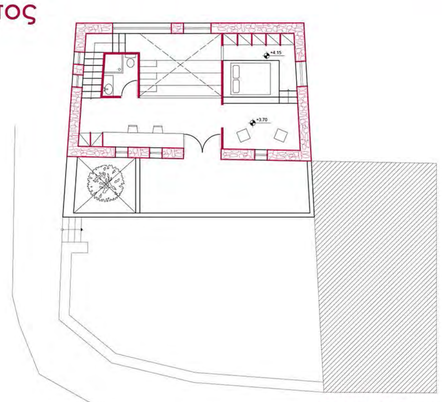

κάτοψη ορόφου

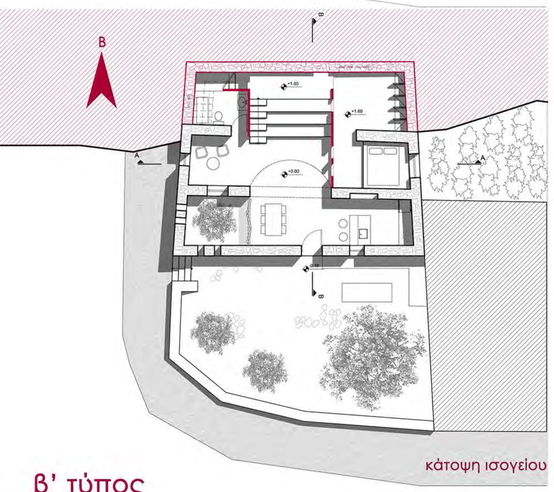

κάτοψη ισογείου

δυτική όψη

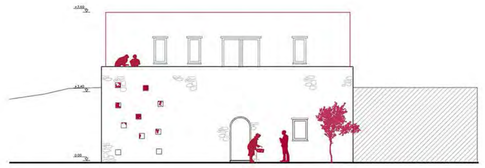

νότια όψη

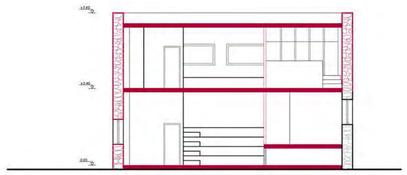

τομή Α- Α'

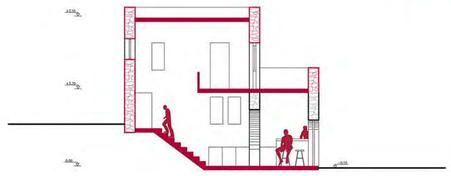

τομή Β- Β'

β' τύπος

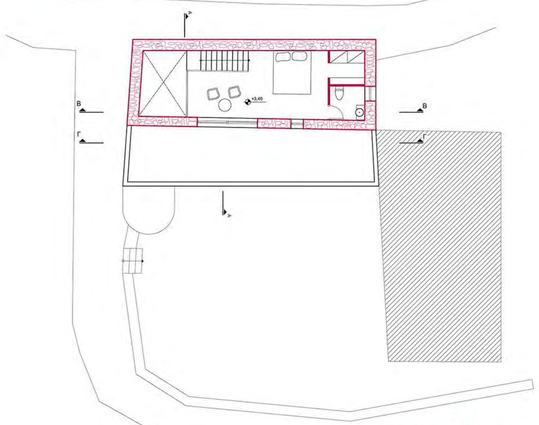

κάτοψη ορόφου

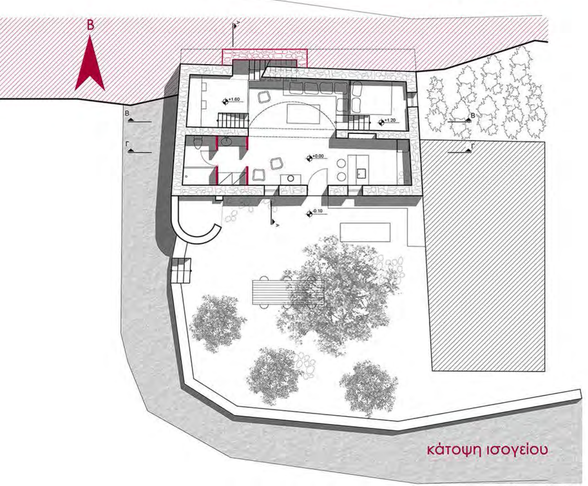

κάτοψη ισογείου

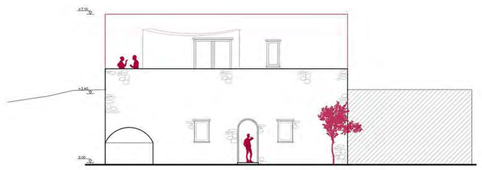

νότια όψη

τομή Α- Α'

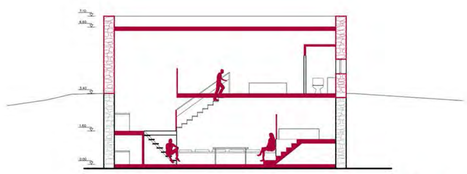

τομή Β- Β'

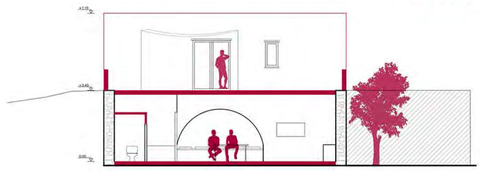

τομή Γ- Γ'

αναφορές

κατασκευαστική λεπτομέρεια_κλίμακα 1:20

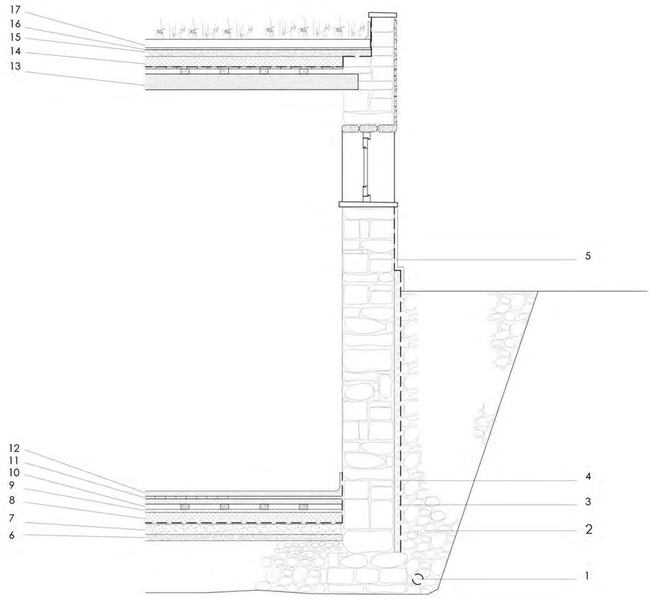

υπόμνημα

1. Αγωγός αποστράγγισης διατομής 10cm
2. Λιθορριπή
3. Θεμομόνωση (fiberglass πάχους 10cm)
4. Υγρομόνωση (λινόλεουμ επαλειφόμενο)
5. Εξωτερικό επίχρισμα (ασβεστοκονίαμα πάχους 3cm)
6. Πατημένη υπόβαση (χώμα και κροκάλες πάχους 6cm)
7. Πατημένο χώμα (πάχους 10cm)
8. Θεμομόνωση (αυροπηλός πάχους 10cm)
9. Πηλοκονίαμα (πάχους 3cm)
10. Ξύλινα καδρόνια διατομής 5cm x 5cm
11. Στρώση από σανίδες πάχους 2cm
12. Τελική στρώση (πηλοκονίαμα πάχους 5cm)
13. Ξύλινη δοκός πάχους 15 cm
14. Θεμομόνωση (αχυροπηλός πάχους 10cm)- 1,5% κλίση για απορροή υδάτων
15. Στρώση αποστράγγισης (κροκάλες πάχους 5cm)
16. Γεώυφασμα και αντιριζική μεμβράνη (πάχους 3mm)
17. Φυτεμένο δώμα

πίνακας υλικών

πέτρα

ξύλο

φυσικός σοβάς

πατημένο χώμα
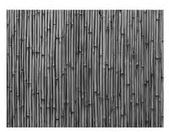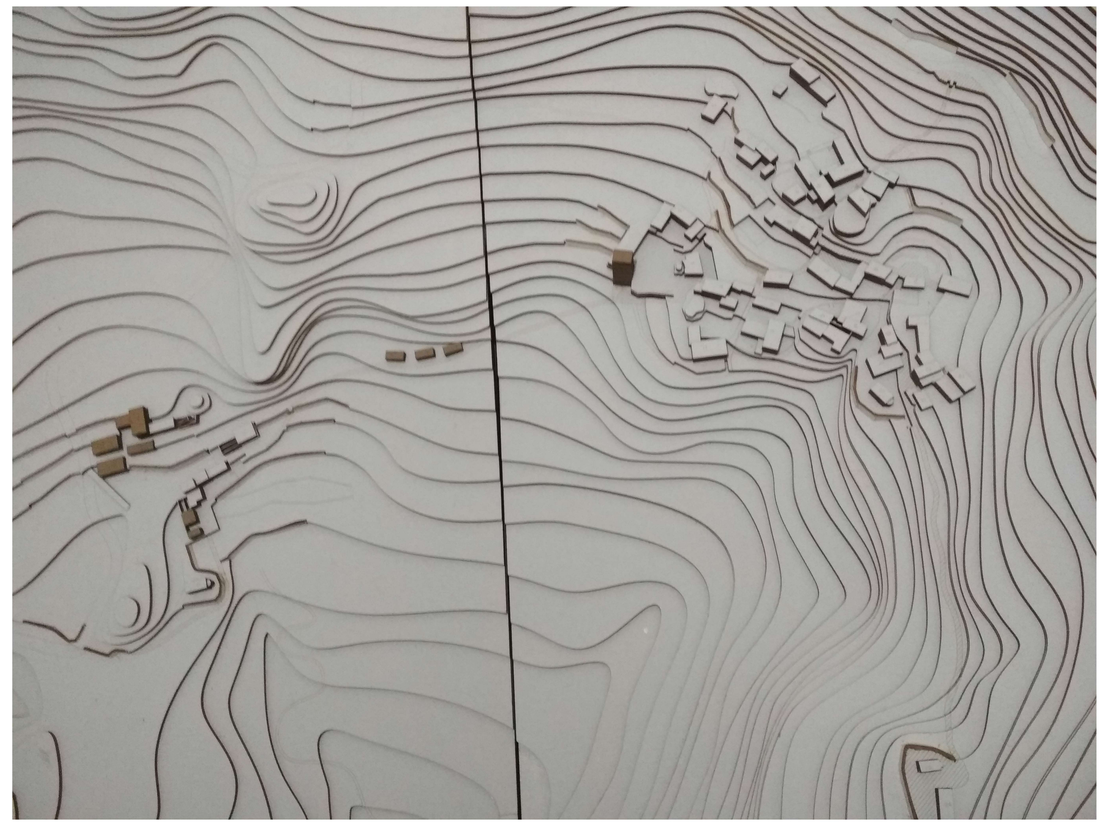
καλάμια